

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
РЕГИОНИ В РАСТЕЖ

Справка за получените предложения и коментари на заинтересованите лица по проект на Насоки за кандидатстване по процедура BG16RFOP001-2.002 „Енергийна ефективност в периферните райони-2“ и степента им на отразяване от Управляващия орган на Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014-2020 (ОПРР)

Данни на подателя	Коментар/Предложение	Становище на УО на ОПРР 2014-2020
Национално сдружение на общините в Република България	Коментари и бележки по Условието за кандидатстване:	
1.	Стр. 15, т.9 „Минимален и максимален размер на безвъзмездната финансова помощ“: Посочен е минимален размер на проектно предложение от 200 хил. лв. и максимален от 1.2 млн. лв. В рамките на обсъждането на критериите по процедурата от Комитета за наблюдение на програмата, писмено информирахме Управляващия орган, че с общия ресурс на процедурата от 34 млн. лв. ще могат да се финансират над 28 проекта , т.е. по проект на община, при условие че всички общини кандидатстват с качествени проекти и препоръчахме да се допусне възможност един кандидат да депозира повече от един проект. Тъй като предложението ни не е отразено в проекта на Условието за кандидатстване, отново го депозираме.	Няма ограничение за броя проекти, които един кандидат може да подаде. Предвид факта, че процедурата ще бъде проведена чрез конкурентен подбор, ще бъдат финансирани само най-качествените проекти в рамките на наличния бюджет, които биха могли да бъдат няколко на брой с един и същ бенефициент. Обръщаме внимание, че 1,2 млн. лв. е максималният възможен размер на БФП за едно проектно предложение, а не индикативен размер на БФП, предвиден за всеки конкретен бенефициент. Предложението е отразено в т 3. „Процедура: BG16RFOP001-2.002 „Енергийна ефективност в периферните райони - 2“ от Насоките за кандидатстване - включен е текстът, че няма

		ограничение в броя проектни предложения, които може да подаде един кандидат по процедурата.
2.	Удачно е на подходящо място в проекта на Условията за кандидатстване да се разясни колко сгради и от какъв вид могат да се включат в едно проектно предложение.	Предложението е отразено в т.3. „Процедура: BG16RFOP001-2.002 „Енергийна ефективност в периферните райони - 2“ от Насоките за кандидатстване - включен е следният текст: „Няма ограничение в броя и вида на обектите на интервенция, които може да бъдат подадени в едно проектно предложение. Всяко проектно предложение може да включва неограничен брой сгради, както многофамилни жилищни сгради, така и публични сгради, по преценка на кандидата“.
3.	Стр. 34, т.14.2 „Недопустими разходи“: по т.3 е налице рефериране към бенефициент, лечебно заведение.	В т.14.2 „Недопустими разходи“ от Насоките за кандидатстване е заличено реферирането към лечебно заведение.
4.	Стр. 62, т.23.2 „Условия, приложими към изпълнението на проектните предложения след сключване на административния договор за безвъзмездна финансова помощ“: заложеният срок от 5 работни дни от датата на сключване на договора, в който бенефициентът следва да представи информация за избрания екип за управление на проекта е твърде кратък. С оглед на това и съобразено със срока от 30 работни дни от датата на сключване на договора, в който УО ще организира въвеждащото обучение за изпълнението на проекта, предлагаме срокът за предоставянето на информация за екипа да бъде също 30 работни дни от датата на сключване на договора.	До 5 работни дни от датата на сключване на договора бенефициентът представя актуализирана информация за избрания екип за управление на проекта при необходимост . Срокът от 5 работни дни е стандартен и валиден за всички процедури и проекти по ОПРР 2014-2020. Още на етапа на кандидатстване екипът трябва да бъде избран от кандидата, като в т. 11 „Капацитет за изпълнение на проектното предложение“ от Насоките за кандидатстване са посочени минималните изисквания, на които следва да отговаря екипът за управление и изпълнение на проектното предложение. Съответно при подаването му задължително се представят автобиографии и други документи, удостоверяващи наличния опит и професионална компетентност на ръководителя и членовете на екипа за управление и изпълнение на

		<p>проекта като доказателство, че лицата са избрани в съответствие с посочените изисквания и с оглед извършване на техническа и финансова оценка (виж критерий 8 <i>Капацитет на кандидата за изпълнение и управление на проекта</i> от таблицата за техническа и финансова оценка).</p> <p>След одобрение на проектното предложение бенефициентът може да заменя членове на екипа само с лица, които отговарят на същите изисквания, описани във формуляра за кандидатстване, и биха получили същата оценка на критерия за капацитет на кандидата, както и при първоначално включените в проектното предложение членове на екипа.</p>
	Коментар по документи за информация:	
5.	1. Приложение: Административен договор за предоставяне на БФП по ОПРР: съгласно коментара ни по т.5 от Раздел I, предлагаме срокът от 5 работни дни по чл. 43 да се удължи на 30 работни дни.	Виж отговора на УО на предходното предложение.
<p>Гергана Николова, Мл. експерт "Управление на проекти", gergana.nikolova@bot-evgrad.org , петък, 16 март 2018 г.</p> <p>1.</p>	<p>Уважаеми госпожи и господа,</p> <p>Във връзка с публикуваните за публично обсъждане Насоки за кандидатстване по гореописаната процедура, приложено Ви изпращаме коментари и бележки от страна на Община Ботевград: На стр. 15, в т. 9 от Условията за кандидатстване са посочени минималният и максималният размер на безвъзмездната финансова помощ на всеки индивидуален проект, като не е посочено изрично колко проектни предложения може да подаде един кандидат. При така заложения общ ресурс на процедурата и при условие, че се подадат проектни предложения, които не са на стойност максималния допустим размер на БФП, предлагаме да се допусне възможност един кандидат да депозира повече от едно проектно предложение.</p>	Виж отговор на УО по предложение №1 на НСОРБ.

2.	<p>На стр. 13 от Условията за кандидатстване към т. 7 е пояснено, че в рамките на процедурата се предвиждат интервенции само върху жилищни, само върху публични или както върху жилищни, така и върху публични сгради, като не е посочено колко сгради могат да се включат в едно проектно предложение. Предлагаме да се допълни дали има ограничение в броя сгради, които могат да се включат в едно проектно предложение.</p>	Виж отговор на УО по предложение №2 на НСОРБ.
<p>Антоанета Кънева, Главен експерт ИРП в ОБА Златоград <t.kaneva@zlatograd.bg> , петък, 16 март 2018 г.</p> <p>1.</p>	<p>Здравейте,</p> <p>По повод на публикувания проект на Насоки за кандидатстване с проектни предложения по BG16RFOP001-2.002 "ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ В ПЕРИФЕРНИТЕ РАЙОНИ-2", изразяваме следното становище:</p> <p>Относно показател "Очаквано годишно намаляване на емисиите на CO₂ (екологични ползи)", описан в Критерии за техническа и финансова оценка, смятаме, че същият е силно завишен.</p>	<p>Критериите и методологията за подбор на проекти по процедура BG16RFOP001-2.002 "Енергийна ефективност в периферните райони-2" бяха обсъдени и приети на единадесетото заседание на Комитета за наблюдение (КН) на ОПРР 2014-2020, проведено на 06.02.2018 г., като проектът на критерии беше изпратен предварително на членовете на 23.01.2018 г. и получените коментари бяха съответно отразени от УО. Промяна в одобрените вече критерии изисква отново одобрение от КН на ОПРР 2014-2020.</p> <p>Критерият „Очаквано годишно намаляване на емисиите на CO₂ (екологични ползи)“ е определен на база на анализ на стойностите на същия показател, заложен в рамките на първата процедура за енергийна ефективност по Приоритетна ос (ПО) 2 на ОПРР BG16RFOP001-2.001 "Енергийна ефективност в периферните райони“ и сключените в рамките на процедурата 170 договора за енергийно обновяване на обществени и жилищни сгради.</p> <p>Критерият и броят точки за всяка позиция са определени предвид възможността в едно проектно предложение да бъдат включени различен брой и различен вид сгради (от една малка жилищна сграда до големи сгради, предназначени за административно/ обществено обслужване или комбинация от посочените възможности), за които очакваното количество екологични ползи може да варира в широки граници.</p>

2.	<p>Относно показател "Ефективност на инвестицията за енергийна ефективност като отношение на необходимата инвестиция в лева към количеството спестена първична енергия в kWh на годишна база - X, лв. /kWh/г , смятаме, че за оценка на този показател е необходимо да се взима предвид само стойността на инвестицията от енергийното обследване, а не общата стойност на исканата БФП по проекта разделена на очакваното количество спестена първична енергия в kWh/год.</p>	<p>Виж първия параграф към отговора на УО на предходния коментар. Критерият и броят точки за всяка позиция е определен, като се има предвид че инвестицията за енергийна ефективност включва освен разходите за строително-монтажни работи (СМР) за изпълнение на енергоспестяващите мерки, така и разходите, които са съпътстващи, но задължителни за реализиране на основната дейност (разходи за проектиране, авторски надзор, строителен надзор и т.н.), като крайната цел е търсене на ефективност по отношение на всички разходи, заложиени в проектното предложение, а не само на инвестицията за прилагане на енергийните мерки. Критерият е определен по аналогичен начин на показателя за изпълнение на ниво приоритетна ос – с всички средства по специфична цел 2 „Повишаване на енергийната ефективност на обществени сгради“ по ПО 2 на ОПРР (т.е. общата стойност на БФП) в размер на 103 370 196 лв. следва да се постигне намаление от 56 963 073 kWh/г., т.е. очаква се с инвестиция от 1,82 лв. да се постигне намаление от 1 kWh/г.</p>
3.	<p>Смятаме, че при хипотеза кандидатстване с работни проекти и изготвени КСС към проекта от фирмата-проектант не е необходимо предоставяне на финансова обосновка за реалистичност и съответствие с пазарните цени за разходите в проектното предложение от общината бенефициент, още повече, че разходите включени в проекта са и обект на оценка, т.е. част от показателите се изчисляват въз основа на цената на предвидените инвестиции.</p>	<p>Наличието на финансова обосновка за реалистичност и съответствие с пазарните цени за разходите, включени в проектното предложение, е един от критериите за административно съответствие и допустимост, одобрени от КН на ОПРР и в тази връзка изискването не може да отпадне от Насоките за кандидатстване, дори когато има изготвени работни проекти и КСС към проектното предложение.</p>
4.	<p>Моля да конкретизирате в показателите за оценка "общата стойност на исканата</p>	<p>В общата стойност на исканата БФП по проекта се</p>

	БФП по проекта " с ДДС или без ДДС да се има предвид!	включва и ДДС.
Министерството на финансите		
1.	<p>В случаите, при които стопанското използване на административните сгради на държавната и общинската администрация остава само спомагателно, т.е. за дейности, които са пряко свързани и необходими за експлоатацията на инфраструктурата или неразривно свързани с нейната основна нестопанска употреба, Министерството на финансите приема изложените от УО на ОПРР основания за прилагане на режим „непомощ“ при интервенции за енергийна ефективност в тях. Следва да се приеме, че съгласно т. 207 от Известието това ще бъде изпълнено, когато стопанските дейности използват същите производствени фактори като първичните нестопански дейности, например материали, оборудване, труд или дълготрайни активи. Що се касае до определения от УО на ОПРР процент, при който ще се счита, че обхватът на спомагателните стопански дейности ще остане ограничен спрямо капацитета на инфраструктурата, следва да имате предвид, че Известието не фиксира единен общовалиден праг. Следователно единствено в правомощията на Европейската комисия и Европейския съд е да потвърдят съответствието на неговия размер със законодателството по държавните помощи.</p>	<p>В бележка под линия № 305 към т. 207 от известието е посочено „В това отношение използването на инфраструктурата за стопански цели може да се счита за спомагателно, когато заделеният всяка година капацитет за тази дейност не надхвърля 20 процента от общия годишен капацитет на инфраструктурата“. Както е видно от текста, изискването се поставя по отношение на спомагателните стопански дейности.</p> <p>В допълнение, освен спомагателни стопански дейности, които използват същите производствени фактори като първичните нестопански дейности, например материали, оборудване, труд или дълготрайни активи Известието допуска и финансирането на „обичайни съоръжения (например ресторанти, магазини или платен паркинг) на инфраструктурата, които се използват почти изключително за нестопанска дейност“. Обичайните съоръжения само частично използват същите „производствени фактори“, но същевременно Известието не поставя изрично изискване тези съоръжения да могат да бъдат определени като спомагателни дейности и не поставя изискване за ограничен капацитет. Подобни съоръжения са определени като попадащи извън обхвата на правилата по държавните помощи не защото са със спомагателно ползване, а защото, както е посочено в Известието „е малко вероятно да привлекат клиенти от други държави членки и тяхното финансиране е малко вероятно да окаже повече от пренебрежим ефект върху трансграничните инвестиции или</p>

		<p>установяване“.</p> <p>УО на ОПРР е поставил такова ограничение не във връзка с правилата по държавните помощи, а с цел уточняване на допустимостта за финансиране на такива помещения, предвид факта, че целта на мерките е осигуряването на енергийна ефективност на административните сгради на публичната администрация или на сградите от общинската социална, културна и образователна инфраструктура. За да се приеме, че една сграда действително представлява административна сграда на държавната или общинска администрация или образователна, социална или културна инфраструктура и е допустима за финансиране, всички помещения в нея следва да се използват в съответствие с обичайното предназначение на сградата (например за обичайните функции на публичните администрации) или, ако има помещения, които се ползват за други цели, то те трябва да са ограничени и да заемат малка част от сградата. Пояснение в този смисъл е допълнено в т. 15.1 от Насоките.</p> <p>Ако не се допусне такова изключение всяко помещение, което е с други цели, следва да се определи като недопустимо за финансиране, тъй като не се ползва за предоставянето на съответните административни, социални, образователни, културни и т.н. услуги. Отделянето на малка част от сградата като недопустима за финансиране е свързано с разработване на отделни КСС и отделно отчитане на разходите и налага излишна административна тежест както за бенефициентите, така и за УО на ОПРР. В тази връзка, на база на опита от предишната процедура по Приоритетна ос 2, с цел облекчаване на процедурите по изпълнение</p>
--	--	--

		<p>на проектите, УО на ОПРР въвежда съответното ограничение, с цел да поясни кога „административният“ (културен/социален/образователен) характер на сградата действително е „административен“ и т.н..</p> <p>От гледна точка на правилата по държавните помощи въвеждането на такова ограничение просто предоставя допълнителна сигурност на УО на ОПРР. Прагът от 20% УО на ОПРР определя по аналогия на прага за съпътстваща дейност, определен от ЕК в т. 207 от Известието, както и на базата на чл. 53 от ОРГО, който допуска 20% от финансираната културна инфраструктура да не се ползва за културни цели. Както ЕК приема, че 20% от капацитета не изменя характера на културната инфраструктура, така УО на ОПРР приема, че 20% от капацитета не изменят характера на административната, социалната или образователната инфраструктура</p>
2.	<p>Предоставените за съгласуване документи не съдържат детайлно описание на социалните услуги, които се извършват в публичните административни сгради от социалната инфраструктура, чиято енергийна ефективност ще бъде финансирана по процедурата. Последното прави невъзможно извършването на оценка за приложимостта на законодателството по държавните помощи по отношение на интервенциите върху публични административни сгради от социалната инфраструктура, тъй като не може еднозначно да се определи дали в тях се осъществява икономическа дейност или не.</p>	<p>УО на ОПРР не може да определи предварително вида услуги, които се предоставят в инфраструктурата, тъй като не разполага с информация за вида съществуваща социална инфраструктура и за нуждите от социални услуги на населението на територията на отделните общини бенефициенти, както и защото няма за цел да подобрява въпросните услуги. Целта в случая е подобряване на енергийната ефективност на общинската инфраструктура, като общините сами определят коя част от съществуващата социална инфраструктура има нужда от интервенции в това отношение. УО на ОПРР финансира единствено общинска социална инфраструктура, тъй като общините са публичните органи, които отговарят за управлението на социалните услуги съгласно чл. 18а</p>

		<p>от Закона за социалното подпомагане и защото само те могат да разкриват социални услуги, които се финансират от държавния или общинския бюджет. За да може да разкрие конкретна социална услуга, съответната община е длъжна да осигури съответната инфраструктура за предоставянето ѝ (ЗСП и ППЗСП поставят това изискване). В тази връзка УО на ОПРР предоставя средствата на общините в ролята им на публични органи, изпълняващи властнически правомощия, поради което средствата, предоставени от страна на УО на ОПРР на общините не представляват държавна помощ.</p> <p>УО на ОПРР не може да определи приложимия режим по отношение на конкретните услуги, тъй като не ги финансира и не ги възлага. Определянето на режима на финансиране на услугите не е отговорност на УО на ОПРР, а на съответния финансиращ орган (държавата или общината в зависимост от вида услуги), който следва да прецени дали конкретна услуга представлява икономическа или неикономическа дейност и да определи режима на финансиране на съответния вид услуга. Допълнения в този смисъл са включени в т. 15.2.IV от Насоките за кандидатстване.</p>
3.	<p>В случай, че извършваните услуги в административни сгради от социалната инфраструктура биха могли да бъдат определени като услуги от общ икономически интерес, препоръчваме в Насоките да бъде въведено изискване при тяхното възлагане от общините, стойността на финансираните интервенции по процедурата да намери подходящо отражение при определянето на размера на компенсацията.</p>	<p>Отразено в т. т. 15.2.IV от Насоките за кандидатстване.</p>
4.	<p>Необходимо е също така да имате предвид и че съгласно т.93 от Известието, използването и придържането към процедурите, предвидени в директивите за възлагане на обществени поръчки, може да се счита за достатъчно за гарантиране</p>	<p>Коментарът се приема. Допълнения относно т. 93 от известието са включени в т. . 15.2.IV от Насоките за кандидатстване. По отношение на предвидените в ППЗСП процедури е включен анализ за</p>

	<p>на спазването на принципите за състезателност, прозрачност, недискриминационност и безусловност на тръжните процедури. В тази връзка препоръчваме в случаите, при които УО на ОПРР желае да елиминира приложението на законодателството по държавните помощи въз основа на използването на състезателни, прозрачни, недискриминационни и безусловни търгове, за да по-голяма правна сигурност да поиска компетентно становище дали предвидените в ППЗСП процедури отговарят на тези условия.</p> <p>Във всички случаи, при които по процедурата се реализират проекти извън обхвата на чл. 107 от ДФЕС, УО на ОПРР следва да гарантира прилагането на подходящи контролни механизми, които да гарантират изпълнението на всички приложими условия на избрания режим „непомощ“.</p>	<p>съответствието на тези процедури с изискванията на Известие, като в насоките изрично е посочено, че общините бенефициенти могат да се възползват от тази информация по своя преценка. Тъй като по процедурата ще се финансира само съществуваща инфраструктура, чието ползване не се определя от УО на ОПРР и УО на ОПРР не е компетентния орган да определи кой ще ползва инфраструктурата и при какви условия в административния договор е включено задължение за бенефициентите при ползването/предоставянето за ползване на финансираната инфраструктура да осигурят съответствие с правилата в областта на държавните помощи. Информация за това е включена и в каре „Важно“ от т. . 15.2.IV в Насоките за кандидатстване.</p>
5.	<p>Относно възможността за неприложимост на критерия „Засягане на търговията между държавите членки“ от теста за държавна помощ, по отношение на интервенциите за енергийна ефективност на публични общински сгради от културната инфраструктура, следва да имате предвид, че Министерството на финансите няма функционална компетентност нито да потвърди, нито да отхвърли подобна възможност.</p> <p>Въпреки това следва да имате предвид, че всички постановени до момента положителни решения на ЕК, за неизпълнение на критерия „Засягане на търговията между държавите членки“ от теста за държавна помощ, са свързани с индивидуални случаи, а не със схеми. С цел максимално да ви подпомогнем, препоръчваме при оценката на това кои от тези дейности и в кои конкретни проекти биха могли да бъдат реализирани извън обхвата на чл. 107 от ДФЕС, да се ръководите основно от направените оценки и мотивите за тях на Европейската комисия (ЕК) в конкретните нейни решения посочени в т. 197 от Известие. Препоръчваме също така да обърнете внимание и на анализите и доказателствата предоставяни от съответните държави-членки за обосноваването на „непомощ“ в тези решения на ЕК.</p>	<p>За публични общински сгради от културната инфраструктура в Приложение О2 е предвидено за всяка сграда по отделно да се проверява доколко финансирането ѝ може да се определи като местна инфраструктура, която не засяга търговията между държавите членки. При разработването на въпросите за проверка УО на ОПРР в максимална степен се е съобразил с условията, от решенията, цитирани в т. 197 от Известие.</p>
6.	По отношение на предвижданите в приложения 03 и 04 условия на схеми за	Минималната помощ към крайните получатели на

	<p>минимална помощ, които ще бъдат реализирани при изискванията на Регламент (ЕС) № 1407/2013, считаме, че те съдържат всички разпоредби на Регламента. Съгласно описаните условия, не се предвижда изплащане на минималните помощи на траншове, което на практика означава, че те ще бъдат изплащани наведнъж на бенефициерите.</p>	<p>помощта не се предоставя на траншове, когато администратор на помощта е бенефициентът по процедурата. Когато бенефициентът е получател на минималната помощ е възможно предоставяне на части. В тази връзка в насоките за кандидатстване са включени текстове за скотиране на помощта в случай на предоставянето ѝ на части.</p>
7.	<p>Обръщаме внимание, че Администраторът на помощ е необходимо да прилага подходящи контролни механизми, които да гарантират изпълнението на всички приложими условия на Регламент (ЕС) № 1407/2013</p>	<p>УО на ОПРР прилага необходимите контролни механизми, в случаите в които е администратор на помощ. Задълженията на общините като администратори на помощ, включително да осигурят съответствие на помощта с всички приложими изисквания на законодателството на национално и европейско ниво и да упражняват контрол за спазване на мерките и условията, при които помощта е одобрена са въведени в чл. 2 от Общите условия към административния договор.</p>